

The views expressed in this presentation are the views of the author/s and do not necessarily reflect the views or policies of the Asian Development Bank, or its Board of Governors, or the governments they represent. ADB does not guarantee the accuracy of the data included in this presentation and accepts no responsibility for any consequence of their use. The countries listed in this presentation do not imply any view on ADB's part as to sovereignty or independent status or necessarily conform to ADB's terminology.

АВЛИГЫН ЭСРЭГ БОДЛОГО, ШУДАРГА БАЙДЛЫН ЗАРЧИМ

тохируулагч болон хэрэгжүүлэгч агентлагуудад зориулсан авлигын эсрэг семинар

Үндсэн зорилго

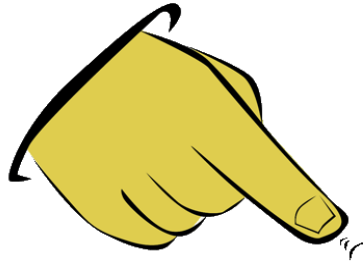
- ❖ АХБ-ны Авлигын эсрэг бодлогын талаарх ойлголт, түүнд нийцүүлэх байдлыг нэмэгдлүүлэх
- ❖ Худалдан авах ажиллагаа болон гэрээний хэрэгжилтэд гарч болзошгүй зөрчлүүдийн талаарх ойлголт өгөх
- ❖ Шударга байдлын зарчимд харшлах зөрчлүүдийг илрүүлж, түүнээс сэргийлэх чадварыг нэмэгдүүлэх

Танилцуулгын бүтэц

- 1. Бидний энд байгаагийн учир?
- 2. Залилан болон авлига гэж юу вэ?
- 3. Залилан, авлига хаанаас гардаг вэ?
- 4. Залилан, авлигыг бид хэрхэн илрүүлдэг вэ?
- 5. Та юу хийх хэрэгтэй вэ?

Кэйсүүд

Авлигын эсрэг, шударга байдлын албаны үүрэг ба хариуцлага

Шударга байдлын зөрчлийг
батлахад хамгийн түрүүнд
хандах

Төслийн худалдан
авалттай холбоотой
хяналт шалгалт хийх
(PPRRs)

Залилан болон
авлигын зөрчлийг
мөрдөн шалгах

Авлигын эсрэг
бодлогыг таниулах,
сурталчлах

Шударга байдлын
урьдчилсан
судалгааны ажил

Азийн Хөгжлийн Банк

Алсын хараа

Ази болон Номхон
далайн бүс нутаг дахь
ядуурлыг арилгах

Эрхэм зорилго

Хөгжиж буй гишүүн орнуудад
ядуурлыг бууруулах,
иргэдийнхээ амьжиргааг
дээшлүүлэхэд туслах

STRATEGY 2020 MIDTERM REVIEW: KEY ACCOMPLISHMENTS UNDER STRATEGY 2020

ADB

To meet the development challenges of a rapidly-changing Asia-Pacific region, the Asian Development Bank (ADB) is realigning its operations to emphasize inclusiveness, build resilience, and strengthen support for middle-income countries in order to achieve greater results on the ground.

What is Strategy 2020? ○

ADB's Strategy 2020, approved in April 2008, reaffirms both ADB's vision of an Asia and Pacific free of poverty and mission to help its developing member countries improve their living conditions and quality of life.

To achieve this, ADB supports
**three complementary
development agendas**

inclusive
economic
growth

environmentally
sustainable
growth

regional
integration

DRIVERS OF CHANGE

Strategy 2020 includes five drivers of change that are stressed in all ADB operations:

Private Sector
Development

Good Governance and
Capacity Development

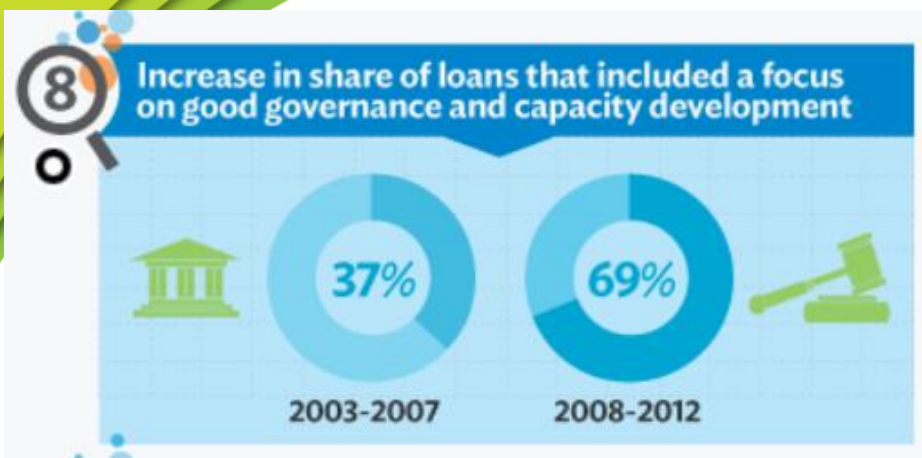
Gender Equity

Knowledge
Solutions

Partnerships

АХБ-ны 2014-2020 оны стратегийн тэргүүлэх зорилтууд: АХБ-ны үйл ажиллагааны чиглэлийг илүү оновчтой болгох

1 Ядуурлыг бууруулах, эдийн засгийн өсөлтийг дэмжих

Төрийн үйлчилгээг үр дүнтэй, шуурхай хийгээд авлигаас ангид хүргэхийг дэмжих үүднээс засаглалын тогтолцоог бэхжүүлэх, институцийн чадамжийг сайжруулах.

iACT to fight corruption!

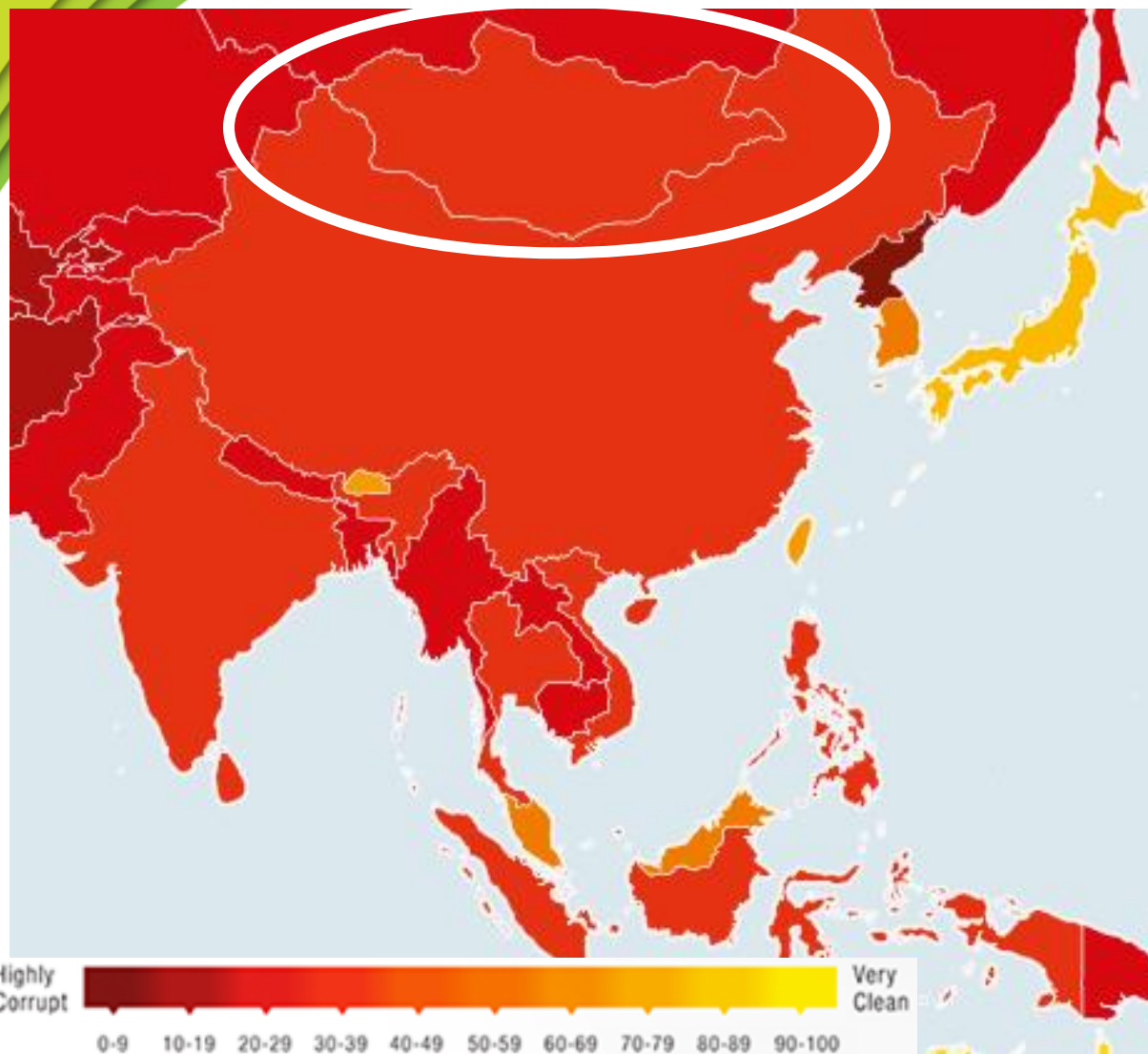
Midterm Review of Strategy 2020

Meeting the Challenges of a Transforming Asia and Pacific

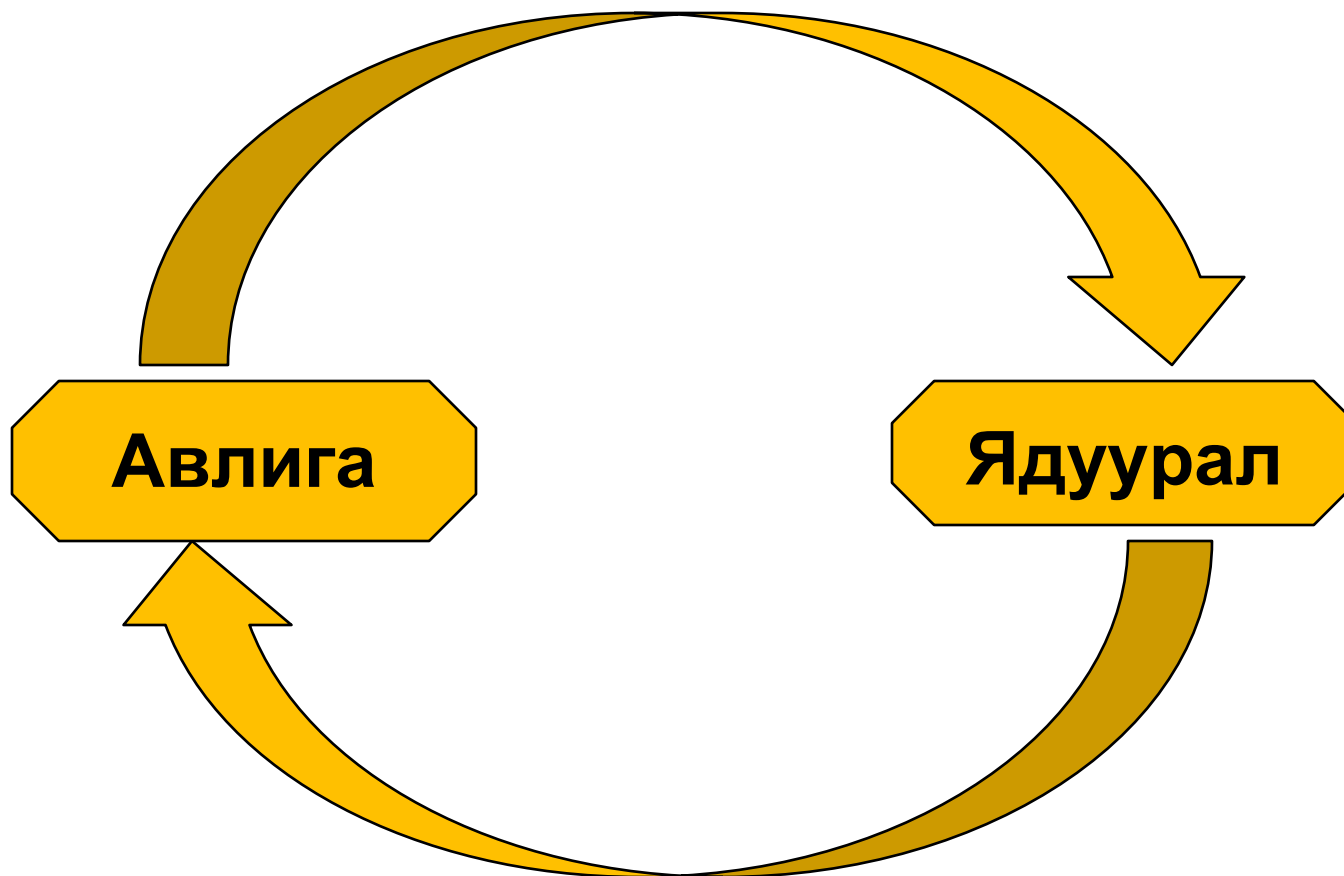
Транспэрэнси Интернэшнл

Авлигын төсөөллийн индекс 2014

Улс	Байр
Дани	1
Япон	15
АНУ	17
Бутан	30
Өмнөд Солонгос	43
Малайз	50
Гүрж	50
Монгол	80
Энэтхэг	85
Хятад	100
Вьетнам	119
Тажикистан	152
Орос	136
Афганистан	172
Хойд Солонгос	174

Чөтгөрийн тойрог

Авлига, Хүний нөөц ба Хөгжил

Сүүлийн нэг жилд хээл
хахууль өгсөн хүний
нийт хүн амд эзлэх %

LESS THAN 30%

30% - 60%

MORE THAN 60%

Төрөхийн эндлэгдлээс
нас барсан эмэгтэй -
чүүдийн тоо

2010 онд төрхийн эндэгдэл
100,000 хүн тутамд

57 women

220 women

482 women

Уншиж чадахгүй
залуусын тоо

2010/2011 онд 15-24 насны
залуучуудын бичиг үсэг
тайлагдсан байдал

3%

8%

11%

ЖОРЛОН БАЙХГҮЙ
НӨХЦӨЛД АМЬДАРЧ
БУЙ ХҮНИЙ ТОО

2011 онд бохирын системд
холбогдоогүй нөхцөлд амьдарч
буй хүмүүсийн нийт хүн амд
эзлэх хувь

11%

44%

61%

Бид энд байгаагийн учир?

Хураангуй

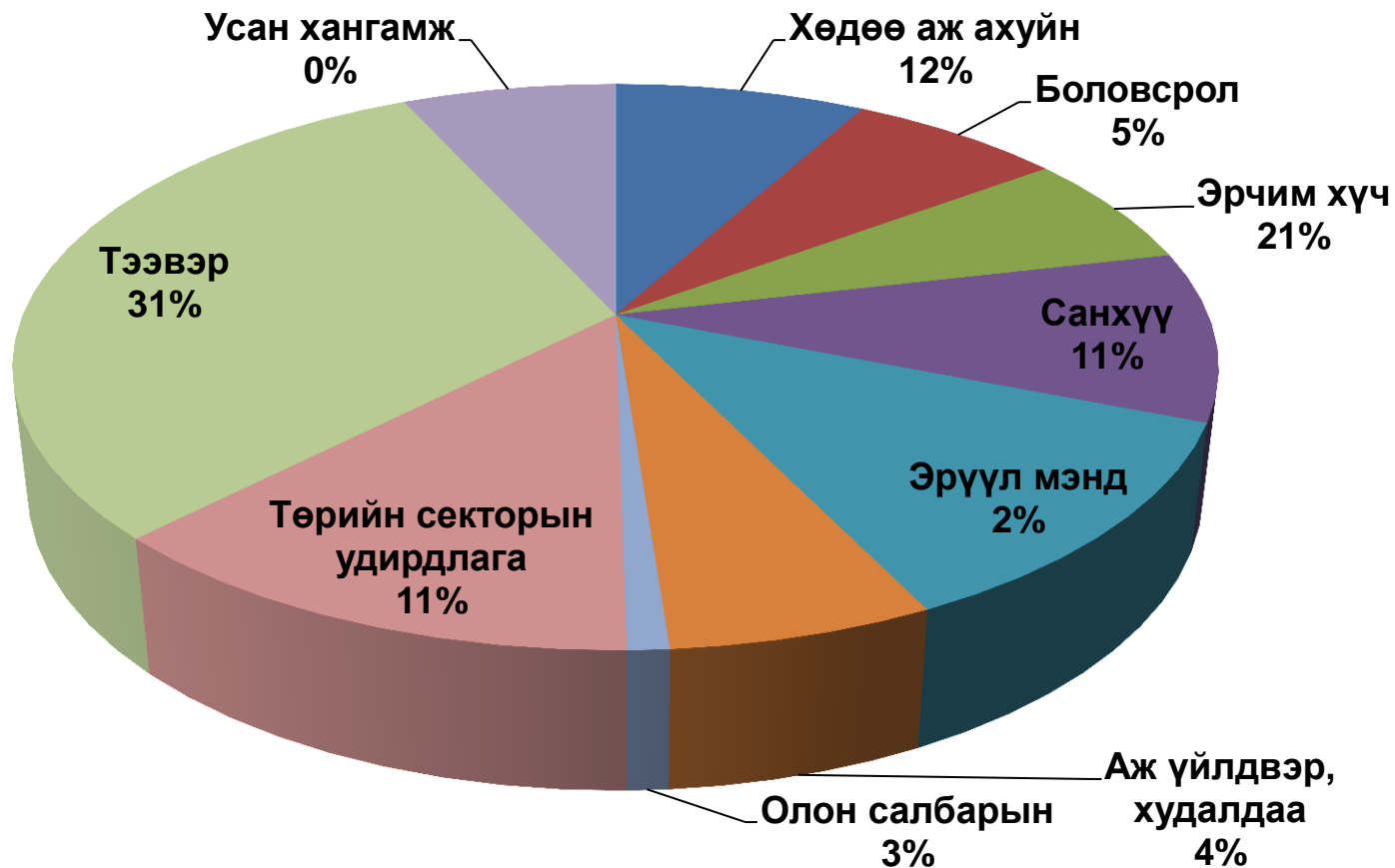
- ❖ Залилан болон авлига нь төслийн үр дүнг бүрэн бус, стандарт хангаагүй эсхүл огт үр дүнгүй болгодог
- ❖ Авлига нь төрийн үйлчилгээ хүрэхгүй байх, мөн хүний хөгжил хангалтгүй байгаагаар холбоотой

1. Бидний энд байгаагийн учир?

**2. Залилан болон авлига гэж юу
вэ?**

АХБ-ны гадаад зээл, тусламжийн санхүүжилт (1968-2016)

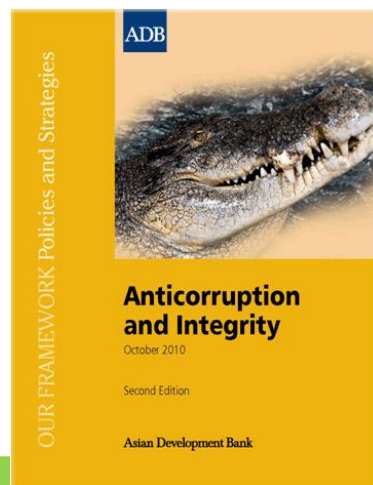
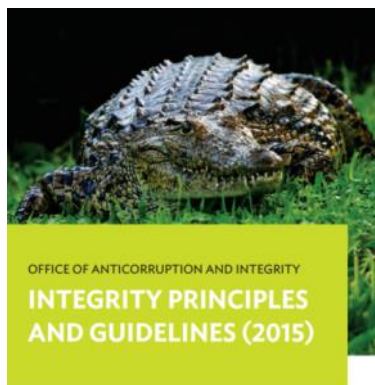
> \$ 220 тэрбум

АХБ ба Монгол Улс (1991-2016)

Салбар		Зээл, тусламж	Дүн (US\$)	%
1	Тээвэр болон МХТ	18	548,860,000	30.8%
2	Төрийн захиргааны менежмент	6	225,500,000	12.6%
3	Эрүүл мэнд	19	210,022,000	11.8%
4	Санхүү	11	172,186,000	8%
5	Хөдөө аж ахуй	14	143,620,000	8%
6	Боловсрол	12	122,390,000	6.9%
7	Ус	10	122,230,000	6.8%
8	Эрчим хүч	8	115,200,000	6.5%
9	Үйлдвэрлэл, худалдаа	6	107,500,000	6%
10	Бусад салбар	1	16,900,000	.9%
НИЙТ		105	1,748,408,000	100%

АХБ-ны Авлигын эсрэг бодлого

Ёс зүйн
өндөр хэм
хэмжээ

Үл тэвчих

БОДЛОГО

Тохируулагч болон хэрэгжүүлэгч агентлагууд, тохируулагч, зөвлөх, нийлүүлэгч, АХБ-ны ажилтнууд болон АХБ-аас санхүүжсэн, удирдсан эсхүл дэмжисэн аливаа ажиллагаанд оролцогч хүн бүрд хамаарна.

<http://www.adb.org/site/integrity/publications>

АХБ-ны Авлигын эсрэг бодлого

- ❖ Худалдан авах ажиллагааны журам (1.14)
- ❖ Зөвлөхүүдэд зориулсан удирдамж (1.23)
- ❖ Зээл, тусламжийн гэрээ
- ❖ Стандарт тендерийн баримт бичиг (1-р хэсэг, 3, 4-р заалт)
- ❖ Гэрээ
- ❖ Урьдчилсан үнэлгээний баримт бичиг
- ❖ Төсөл хэрэгжүүлэх заавар

Шударга байдлын зөрчил

АХБ-нд нийцүүлсэн тодорхойлолтууд

iACT to fight corruption!

Авлига

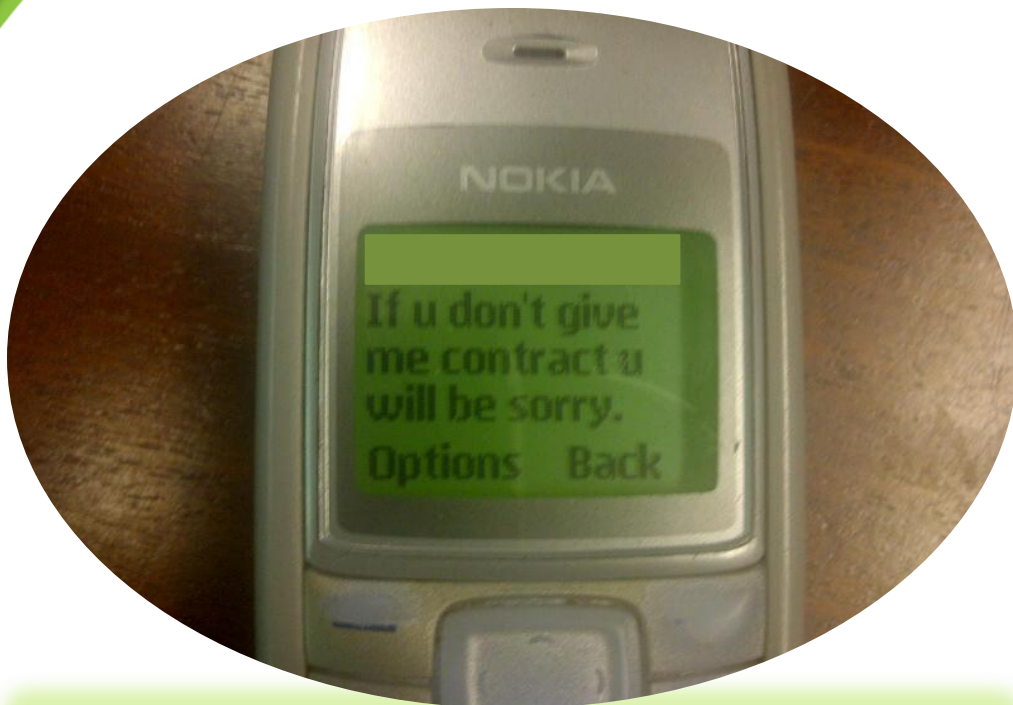
- ❖ Хээл хахууль
- ❖ Kickbacks (Хэн нэгэнд хууль бусаар эсвэл нууцаар төлсөн тусламжийн болон ажил үйлчилгээний төлбөр)

Залилан

- ❖ Худал мэдүүлэх
- ❖ Хуурамчаар үйлдсэн баримт
- ❖ Буруу тайлбарлах
- ❖ Мэдээллийг задруулалгүй нуун дарах

Дарам шахалт үзүүлэх

- ❖ Сүрдүүлэх
- ❖ Хүчээр булаах
- ❖ Заналхийлэх
- ❖ Зовоох

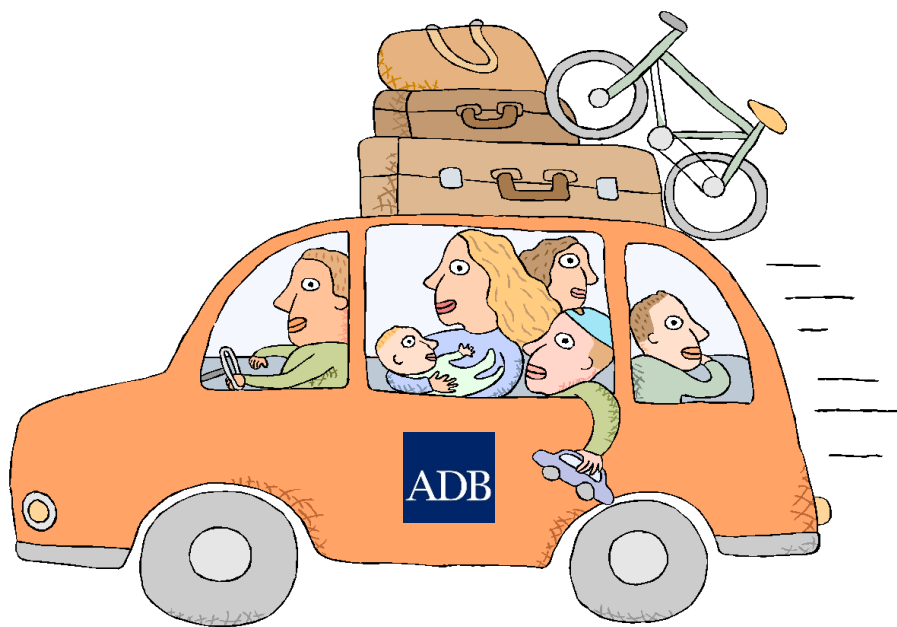
“Хэрэв надад гэрээ байгуулах эрх олгохгүй бол, харамсана шүү.”

Хуйвалдах

- ❖ Шагналыг урьдчилан тохирох
- ❖ Тендерийг будлиулах
- ❖ Тендерт урьдчилан тохиролцож оролцох
- ❖ Тендерийн мэдээлэл болон техникийн тодорхойлолтыг задруулах

Урвуулан ашиглах

- ❖ АХБ-тай холбоотой ажиллагаанд зориулж авсан тоног төхөөрөмж болон хангамжийг хулгайлах
- ❖ АХБ-аас худалдан авсан тоног төхөөрөмж болон хангамжийг зүй бусаар эсхүл хувийн хэрэгцээнд ашиглах

Сонирхлын зөрчил

- ❖ Гэр бүлийн ашиг сонирхол эсхүл танил тал
- ❖ Холбоотой тендерт оролцогч компаниуд
- ❖ Зөвлөх ажлын удирдамжаа өөрөө боловсруулах

Саад учруулах үйлдэл

- ❖ АХБ-ны мөрдөгчдөд худал мэдүүлэх
- ❖ Баримтыг устгах, нуун дарагдуулах эсхүл өгөхгүй удаах

Шударга байдлын зөрчлийн тохиолдол

Нийт санал, гомдол (1998-2015)	3324
---------------------------------------	-------------

Нийт мөрдөн шалгалт (1998-2015)	1616
--	-------------

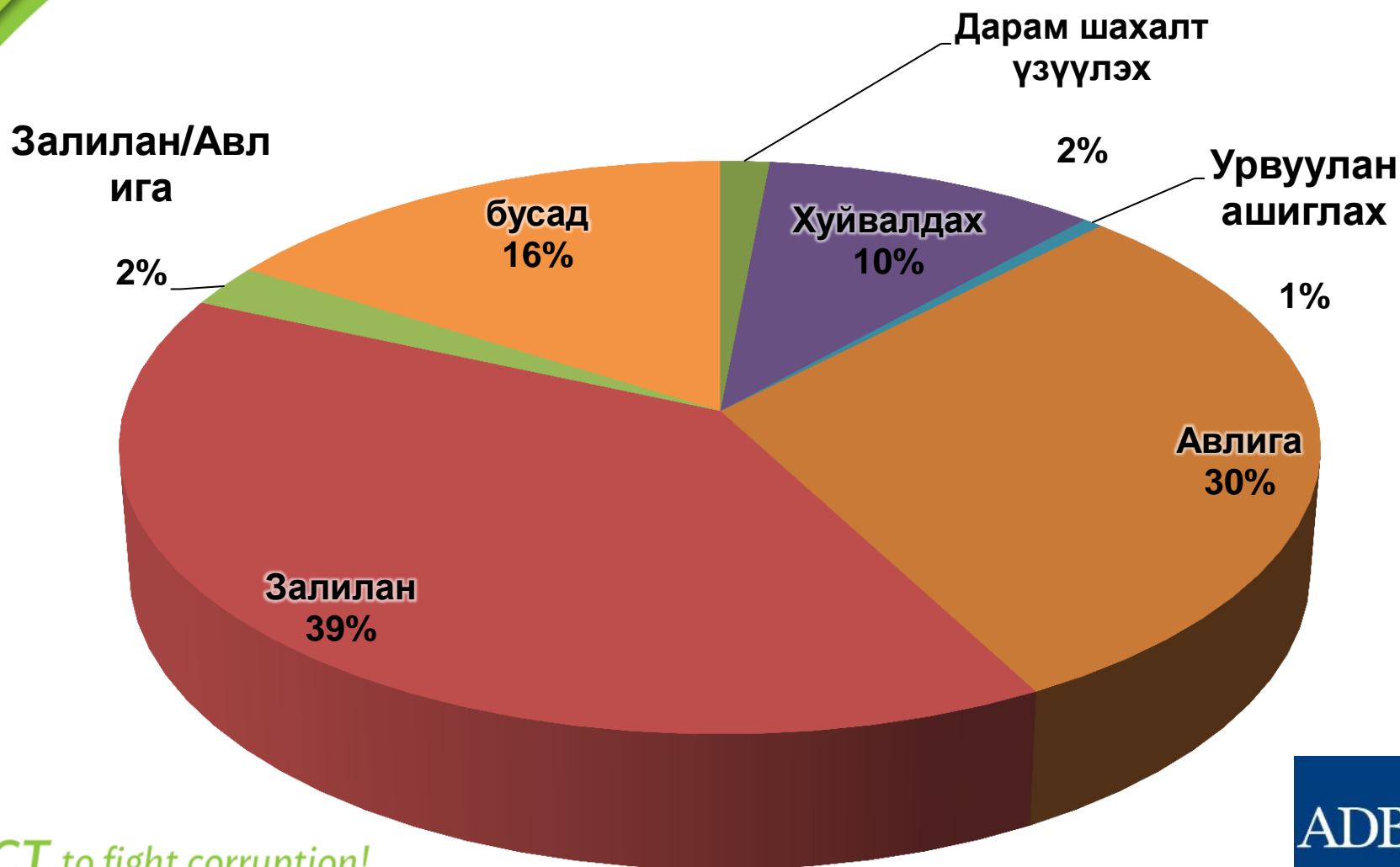
Монголтой холбоотой санал гомдол (1998-2015)	61
---	-----------

Монголтой холбоотой мөрдөн шалгалт (1998-2015)	38
---	-----------

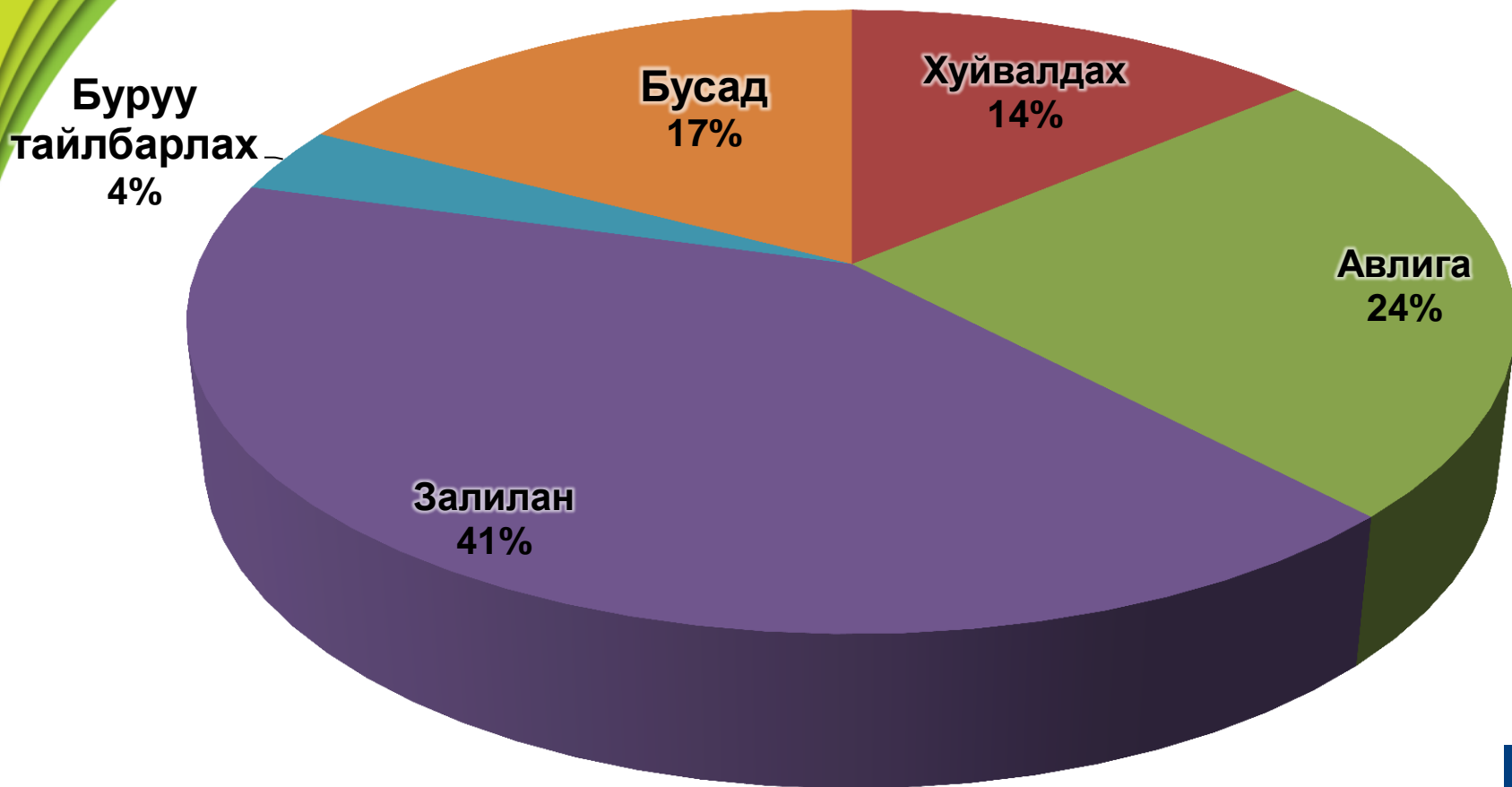
Шударга байдлын зөрчлийн тохиолдол

	Нийт	Монгол
Эрхийг нь хассан байгууллага	1261	20
Эрхийг нь хассан хувь хүн	787	9

АХБ-аас санхүүжсэн төслүүдэд гарсан шударга байдлын зөрчилтэй холбогдох санал гомдлын хэлбэрүүд (1998-2016)

АХБ-аас Монголд санхүүжсэн төслүүдэд гарсан шударга байдлын зөрчилтэй холбогдох санал гомдлын хэлбэрүүд (1998-2016)

Батлагдсан шударга байдлын зөрчлүүдэд авсан засч, сайжруулах арга хэмжээ

Түр эрх хасах

Сануулга

Анхааруулга

Нөхөн төлүүлэх/
Засах арга хэмжээ

Эрхийг нь хасах

❖ Тодорхой бус
хугацаагаар
эрхийг нь хасах

❖ Эрхийг сэргээх
тодорхой
болзол тавьж
эрхийг нь хасах

❖ Болзолтойгоор
эрхийг нь үл
хасах

Батлагдсан шударга байдлын зөрчлүүдэд авсан засч, сайжруулах арга хэмжээ

- ❖ Хохирол учруулсан, төсөл/ажилд асуудал гаргасан эсхүл АХБ-ны ашиг сонирхолд харшилсан
- ❖ Шударга байдлын зөрчил
- ❖ Хараа хяналт болон оролцооны хүрээ
- ❖ Гүйцэтгэх үүргийн ач холбогдол
- ❖ Хэрэв шударга байдлын зөрчлүүд үргэлжлэн гарсан эсхүл мөрдөн шалгалт хийх тухай мэдмэгц зогсоосон
- ❖ Мөрдөн шалгалтын явцад хамтран ажилласан байдал
- ❖ Өмнөх нь эсхүл одоо хориг тавиулсан байгаа эсэх
- ❖ Бусад

**Хориг
тавиулсан
үед...**

**Хүчин
төгөлдөр
гэрээ**

**Гэрээний
өөрчлөлт**

**Эрхийг
сэргээх**

**Ирээдүйн
тендер**

Хүчин
төгөлдөр
гэрээ

X
Ирээдүйн
төндөр

Хориг
тавиулсан
үед...

Гэрээний
өөрчлөлт

Эрхийг
сэргээх
**АВТОМАТААР
сэргээхгүй**

АХБ-аас санхүүжүүлсэн төсөлд Шударга байдлын зөрчил гарсан тохиолдолд гарах үр дагавар

- ❖ Байгууллага эсхүл хувь хүнд хориг тавих
- ❖ Зээл, тусламж олгохыг түр цуцлах
- ❖ Зээл, тусламж олгохоос татгалзах
- ❖ Буруугаар ашигласан зээл, тусламжийг АХБ-нд буцаан олгох
- ❖ Захиргааны зохицуулалтыг өөрчлөх
- ❖ Мөрдөн шалгах эсхүл төрийн албан хаагчийг солих хүсэлт тавих

Anticorruption and Integrity

Main

[Overview](#)

[Report Fraud or Corruption](#)

[Advisories](#)

[Integrity Due Diligence](#)

[Investigations](#)

[Sanctions](#)

[Project Procurement-Related Reviews](#)

[Activities](#)

[News](#)

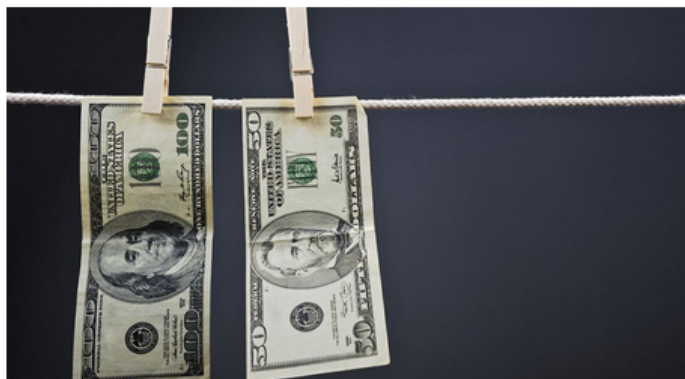
[Articles](#)

[Publications](#)

[Contacts](#)

Anticorruption and Integrity

In the Spotlight

Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism: Workshop for Trainers

ADB's Office of Anticorruption and Integrity is conducting a workshop for a pool of trainers to implement AML/CFT approaches, methodologies and controls, which will be held on 5-9 October and 12-16 October 2015 in Manila, Philippines.

[FACEBOOK](#) [TWITTER](#) [LINKEDIN](#) [PRINT](#) [BOOKMARK](#)

Fighting Fraud and Corruption in ADB Projects

ADB's Office of Anticorruption and Integrity (OAI) recognizes that tackling corruption requires a multifaceted approach and a comprehensive network of partnerships and alliances. Tasked to ensure that the finite development funds entrusted to ADB are not misused as a result of fraud and corruption, OAI relies on close collaborations with internal and external partners and stakeholders to fulfill its mandate. OAI's mandate is underpinned by ADB's zero tolerance to corruption. It is aligned with ADB's broader commitment to combat corruption and improve governance as a core strategic objective of ADB Strategy

Report Fraud and Corruption

integrity@adb.org

anticorruption@adb.org

+63 2 632 5004

+63 2 636 2152

Second debarments

up to
indefinite

up to
10
years

Subsequent debarments

up to
indefinite

up to
20
years

Sanctions list

- [Complete sanctions list of ADB \[authorized users only \]](#)
Full list of entities that ADB sanctioned (includes published list)
- [Published sanctions list](#)
Sanctions violations, second and subsequent violations, debarred entities who are uncontactable, cross debarred entities
- [Cross debarred entities](#)
Firms and individuals debarred by other institutions that ADB cross debarred
- [Case summaries](#)
Synopsis of ADB cases involving debarred entities

Sanctions lists of other multilateral development banks (MDBs):

- [African Development Bank](#)
- [European Bank for Reconstruction and Development](#)
- [Inter-American Development Bank](#)
- [World Bank](#)

Anticorruption and Integrity

[Homepage](#)
[Published List Only](#)
[REQUIRED DUE DILIGENCE CHECKS](#)
[Complete List](#)
[\(Login required*\)](#)
[RELATED LINKS](#)
[ADB Anticorruption](#)
[Homepage](#)
[Anticorruption FAQs](#)
[Procurement Guidelines](#)
[Corruption](#)
[Work](#)
[Anti-Fraud](#)
[Integrity](#)
[Cross-Sector](#)

Anticorruption Sanction Lists

Updated: 22 September 2015

The following page lists the entities sanctioned by the Asian Development Bank (ADB) and also those cross-debarred by ADB from other Multinational Development Banks (MDBs).

These entities, and the entities in the full sanctions list, are not eligible to participate in ADB-financed or supported projects and activities for violating the specified anticorruption policy.

- **Complete list (authorized users only*)** : Initial violations and the published list
- **Published list** : Sanctions violations while ineligible; Second and subsequent violations; Debarred entities who are uncontactable; Cross debarred entities

Application: A sanctioned firm's ineligibility extends to all employees and officers of a firm, and may extend to other principals and contractual employees of the firm. Sanctioned individuals may not participate in ADB-financed activity, as individuals or through nomination by an eligible firm, unless they have completely disassociated themselves.

Sanction Period: ADB sanctions firm

Олон нийтэд нээлттэй

Нууц үгээр хамгаалагдсан, дараах байгууллага нэвтрэх эрхтэй:

- АХБ-ны ажилтан
- Захирлуудын зөвлөл
- “Мэдэх шаардлагатай” бусад талууд:

Олон улсын байгууллагууд, хоёр талын болон засгийн газрын түнш

...als remain on the list beyond the indicated lapse
financed or supported activities.

Contract variations require the approval of Office of
ensions and addendums) to contracts involving debarred

y or procedures.

al agencies who have demonstrated a need-to-know;

Anticorruption and Integrity

[Homepage](#)
[Published List Only](#)
[REQUIRED DUE DILIGENCE CHECKS](#)
[Complete List](#)
[\(Login required*\)](#)
[RELATED LINKS](#)
[ADB Anticorruption](#)
[Homepage](#)
[Anticorruption FAQs](#)
[Procurement Guidelines](#)
[Contract Management](#)
[Workforce Management](#)
[Anti-Fraud](#)
[IACT](#)
[Credit](#)

Anticorruption Sanction Lists

Updated: 22 September 2015

The following page lists the entities sanctioned by the Asian Development Bank (ADB) and also those cross-debarred by ADB from other Multinational Development Banks (MDBs).

These entities, and the entities in the full sanctions list, are not eligible to participate in ADB-financed or supported activities for violating the specified anticorruption policy.

- **Complete list (authorized users only*)** : Initial violations and the published list
- **Published list** : Sanctions violations while ineligible; Sanctions subsequent violations; Debarred entities who are uncontactable; Cross debarred entities

Application: A sanctioned firm's eligibility extends to all employees and officials of a firm, and may extend to other principals and contractual employees of the firm. Sanctioned individuals may not participate in ADB-financed activity, as individuals or through nomination by an eligible firm, unless they have completely disassociated themselves.

Sanction Period: ADB sanctions are generally accessible to the general public.

Sanction Period: ADB sanctions are generally accessible to the general public.

Entities remain on the list beyond the indicated lapse of time for ADB-financed or supported activities.

Contract variations require the approval of Office of Contract Management (OCM) to contracts involving debarred entities.

or procedures.

al agencies who have demonstrated a need-to-know;

Нууц үгээр хэлбэлгдсэн, дараах байгууллага нэвтрэх

эрхтэй.

➢ АХБ-ны ажилтан

➢ Захирлуудын зөвлөл

➢ “Мэдэх шаардлагатай” бусад талууд:

Олон улсын байгууллагууд, хоёр талын болон засгийн газрын түнш

АХБ-ны Хоригийн жагсаалтад нэвтэрсэн тохируулагч/Хэрэгжүүлэгч агентлагуудын тоо

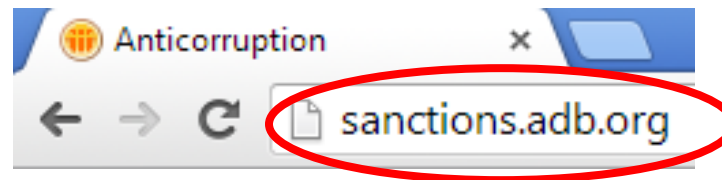
Нийт нэвтэрсэн ГА/ХА-ууд	169
Монголоос нэвтэрсэн ГА/ХА-ууд	15

АХБ-ны Хоригийн жагсаалтад нэвтрэх

1-р алхам:

Нэвтрэх

sanctions.adb.org

АХБ-ны Хоригийн жагсаалтад НЭВТРЭХ

ASIAN DEVELOPMENT BANK

Anticorruption and Integrity

Homepage

Published List Only

**REQUIRED DUE
DILIGENCE CHECKS**

Complete List

(Login required*)

RELATED LINKS

Anticorruption Sanction Lists

Updated: 22 September 2015

The following page lists the entities sanctioned by the Asian Development Bank (ADB) and a Development Banks (MDBs).

These entities, and the entities in the full sanctions list, are not eligible to participate in ADB-specified anticorruption policy.

- ♦ **Complete list (authorized users only*)** : initial violations and the published list
- ♦ **Published list** : Sanctions violations while ineligible; Second and subsequent violations entities

**2-р алхам: Complete list (authorized users only*) дээр
дарна**

iACT to fight corruption!

Anticorruption and Integrity

You are connected to a secure application operated by the Asian Development Bank (ADB) for its official business.

If you have been granted the right to access the application and the information contained in it to facilitate your official business with ADB, then continue to login, otherwise please disconnect.

Misuse of your access rights may result in denial of further access.

Your account and password are your responsibility. Do not share them with anyone.

ENTER

3-р алхам: sign-up дээр дарна

If you are a qualified (non-ADB staff) user* who needs access to ADB's sanctions list, [sign-up](#).

iACT to fight corruption!

Залилан болон авлига гэж юу вэ?

Хураангуй

- ❖ АХБ-ны Авлигын эсрэг бодлого
- ❖ Авлигын эсрэг, Шударга байдлын албаны үүрэг, хариуцлага
- ❖ Шударга байдлын зөрчил ба түүний үр дагавар
- ❖ Санал гомдол, мөрдөн шалгалт болон хориг
- ❖ АХБ-ны Хоригийн жагсаалтад нэвтрэх

1. Бидний энд байгаагийн учир?

2. Залилан болон авлига гэж юу вэ?

3. Залилан, авлига хаанаас гардаг вэ?

Төслийг тодорхойлох

**Төслийг
бэлтгэх,
боловсруулах**

**Гүйцэтгэл болон
үнэлгээ**

**Төслийн
цикл**

**Хянах,
Мониторинг
хийх болон
тайлагнах**

**Зээлийг
батлах**

**Төслийн
хэрэгжүүлэлт**

Худалдан авах ажиллагаа

1. **Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө** (тохируулагч/ хэрэгжүүлэгч агентлаг бэлтгэнэ)
2. **Тендерийн баримт бичиг** (тохируулагч/ хэрэгжүүлэгч агентлаг бэлтгэнэ)
3. **Тендерийн санал** тохируулагч/ нийлүүлэгч/ зөвлөхүүд өгнө
4. **Тендерийн үнэлгээ** (тохируулагч/ хэрэгжүүлэгч агентлаг хийнэ)
5. **Гэрээ байгуулах эрх** тохируулагч агентлаг олгоно

1. Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө (анхаарах асуудал)

- ❖ Багцад хуваах – өрсөлдөөнийг хязгаарлах
 - ❖ Дэлгүүрээс авах, NSB ажил, ISB бараа
 - ❖ Мэддэг оролцогчид талтай хандах
 - ❖ Бүх оролцогчид талтай хандах
- ❖ Том, бүгд нэг багцад багтсан гэрээ (жишээ нь сургуулийн барилга + лабораторийн тоног төхөөрөмж+ сурах бичиг + сургалт г.м) – “худалдагч талд” тал засах
- ❖ Шаардлагагүй өндөр босго тогтоох, жишээ нь шинэ технологи г.м.

2. Тендерийн баримт бичиг (анхаарах асуудал)

3-р хэсэг. ГА/ХА-аас тогтоосон урьдчилан тавигдах шаардлага, шалгуур үзүүлэлт

- ❖ Барилга угсралтын ажил гүйцэтгэсэн туршлага
- ❖ Санхүүгийн нөхцөл байдал

6-р хэсэг. ГА/ХА-аас тогтоосон Ажил олгогчийн шаардлага

- ❖ Техникийн нөхцөл - *эзэмшигч*
- ❖ Зураг төсөл - *эзэмшигч*
- ❖ Боловсон хүчин болон тоног төхөөрөмжид тавих шаардлага
- ❖ Хязгаарлагдмал орон нутагт ажил гүйцэтгэсэн байх шаардлага

2. ГА-аас бэлтгэсэн Тендерийн баримт бичиг

Шударга байдлын зөрчил

- ❖ Авлигын үйлдэл (хээл хахууль г.м.)
- ❖ Үгсэн хуйвалдах (ГА болон тендерт оролцогчид/ тендер оролцогчид хоорондоо тохиролцох)
- ❖ Сонирхлын зөрчил (ГА болон тендерт оролцогчид/ тендер оролцогчид хоорондоо)

3. Тендер оролцогчийн ирүүлсэн Тендерийн санал (анхаарах асуудал)

3-р хэсэг. Урьдчилан тавигдах шаардлага
болон шалгуур үзүүлэлт

2. Тавигдах шаардлага

2.1 Тэнцэх байдал

2.2 Заргыг хойшлуулах (санхүүгийн
мэдүүлгийн эсрэг)

2.3 Санхүүгийн нөхцөл байдал

2.4 Барилга угсралтын туршлага
("баталгаажуулахад хэцүү" байршлууд)

3. Тендерийн санал

3-р хэсэг. Тэнцсэн байдал болон тавигдах шаардлага

3.1 Тэнцсэн байдал

3.1.1 Улс (ITB 4.2-р дэд зүйл)

3.1.2 Сонирхлын зөрчил (ITB 4.3-р дэд зүйл)

3.1.3 АХБ-ны шаардлага (ITB 4.4-р дэд зүйл)

3.1.4 Төрийн өмчит аж ахуй нэгж (ITB 4.5-р дэд зүйл)

3.1.5 НҮБ-ын хориг (ITB 4.7-р дэд зүйл)

3. Тендерийн санал

2.1.3 АХБ-ны шаардлага (ITB 4.4-р дэд зүйл)

ADB

anticorruption

• View Sorted By: By Name •

This is ADB's published sanctions list. It contains the names of entities who violated the sanctions while ineligible; entities who committed second and subsequent violations; debarred entities who are uncontactable; and cross debarred entities. ①

Search: GO

TIP: Use the * for better search results.

Type *example* to list all entities containing the text 'example' anywhere in the line.

Sort by : [Name](#) | [Latest Update](#) | [Effective Date of Cross Debarment](#) | [Nationality](#) | [Cross-debarred Entities](#)

Name	Address	Other Name / Logo	Nationality	Effective Date	Lapse Date	Grounds
⑧ Aedo, Rolando Bellido			Non ADB Member Country ②	29/Oct/2012	01/Oct/2015	Cross Debarment: IDB
⑧ Gallardo, Herbert Ernesto Lopez			Non ADB Member Country ②	06/Sep/2012	30/Apr/2025	Cross Debarment: IDB

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

2.2 Заргыг хойшлуулах

2.2 Pending Litigation

Criteria	Compliance Requirements				Documents
Requirement	Single Entity	Joint Venture			Submission Requirements
		All Partners Combined	Each Partner	One Partner	

2.2.1 Pending Litigation

All pending litigation shall be treated as resolved against the Bidder and so shall in total not represent more than [<i>Insert figure. The percentage should normally be within the range of 50% to 100% of an Bidders net worth,]</i> percent of the Bidder's net worth.	must meet requirement by itself or as partner to past or existing JV	not applicable	must meet requirement by itself or as partner to past or existing JV	not applicable	Form LIT - 1
--	--	----------------	--	----------------	--------------

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

2.3 Санхүүгийн нөхцөл байдал

2.3.1 Санхүүгийн гүйцэтгэлийн түүх

2.3.1 Historical Financial Performance

Submission of audited financial statements or, if not required by the law of the Bidder's country, other financial statements acceptable to the Employer, for the last ¹ years to demonstrate the current soundness of the Bidder's financial position. As a minimum, the Bidder's net worth for the last year calculated as the difference between total assets and total liabilities should be positive.	must meet requirement	not applicable	must meet requirement	not applicable	Form FIN - 1 with attachments
---	-----------------------	----------------	-----------------------	----------------	-------------------------------

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

2.3.2 Жилийн барилгын ажлын дундаж эргэлт

2.3.2 Average Annual Construction Turnover

Criteria	Compliance Requirements				Documents
Requirement	Single Entity	Joint Venture			Submission Requirements
		All Partners Combined	Each Partner	One Partner	
Minimum average annual construction turnover of US\$ ¹ calculated as total certified payments received for contracts in progress or completed, within the last ² years.	must meet requirement	must meet requirement	must meet ³ of the requirement	must meet ⁴ of the requirement	Form FIN - 2

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

Санхүүгийн нөхцөл байдлыг харуулсан маягт

2.3.2 Average Annual Construction Turnover

Criteria	Compliance Requirements		Documents
	Single Entity	Joint Venture	Submission
Requirement			

Minimum average annual construction turnover of US\$ calculated as total certified contracts received for contracts in progress completed, within the last years.

2.3.1 Historical Financial Performance

Submission of audited financial statements or, if not required by the law of the Bidder's country, other financial statements acceptable to the Employer, for the last¹ years to demonstrate the current soundness of the Bidder's financial position. In the minimum, the Bidder's net worth for the last year calculated as the difference between total assets and total liabilities should be positive.

must meet requirement	not applicable	must meet requirement	not applicable	Form FIN - 1 with attachments
-----------------------	----------------	-----------------------	----------------	-------------------------------

Criteria	Compliance Requirements				Documents
	Single Entity	Joint Venture			Submission Requirements
Requirement		All Partners Combined	Each Partner	One Partner	
Participation in at least one contract within the last ¹ years that has been successfully or substantially completed and that is similar to the proposed works, where the value of the Bidder's participation exceeds US\$ ² The similarity of the Bidder's participation shall be based on the physical size, nature of works, complexity, methods, technology or other characteristics as described in Section 6, Employer's Requirements.	must meet requirement	must meet requirement	not applicable ³	must meet requirement	Form EXP - 1(a)

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

2.3.3 Санхүүгийн нөөц

2.3.3 Financial Resources					
Criteria	Compliance Requirements				Documents
Requirement	Single Entity	Joint Venture			Submission Requirements
		All Partners Combined	Each Partner	One Partner	
Using Forms FIN – 3 and FIN - 4 in Section 4 (Bidding Forms), the Bidder must demonstrate access to, or availability of, liquid assets ^a , lines of credit, or other financial resources (other than any contractual advance payments) to meet the Bidder's financial resources requirement indicated in Form FIN-4.	must meet requirement	must meet requirement	must meet 1 of the requirement	must meet 2 of the requirement	Form FIN – 3 and Form FIN – 4

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

2.4 Барилгын ажлын туршлага

2.4.1 Ижил төстэй болон хэмжээ бүхий гэрээ байгуулсан туршлага

Criteria	Compliance Requirements				Documents
Requirement	Single Entity	Joint Venture			Submission Requirements
		All Partners Combined	Each Partner	One Partner	
Participation in at least one contract within the last ¹ years that has been successfully or substantially completed and that is similar to the proposed works, where the value of the Bidder's participation exceeds US\$ ² The similarity of the Bidder's participation shall be based on the physical size, nature of works, complexity, methods, technology or other characteristics as described in Section 6, Employer's Requirements.	must meet requirement	must meet requirement	not applicable ³	must meet requirement	Form EXP - 1(a)

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

2.4.2 Гол үйл ажиллагаатай төстэй барилгын ажил гүйцэтгэсэн туршлага

Criteria	Compliance Requirements				Documents
Requirement	Single Entity	Joint Venture			Submission Requirements
		All Partners Combined	Each Partner	One Partner	
For the above or other contracts executed during the period stipulated in 2.4.1 above, a minimum construction experience in the following key activities:	must meet requirement	must meet requirement ²	not applicable	not applicable	Form EXP - 1(b)
*					
*					

3. Тендерт оролцогчийн өгсөн Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

2. Тавигдах шаардлага

2.1 Тэнцэх байдал

2.1.2 Сонирхлын зөрчил

2.1.3 АХБ-ны шаардлага

2.1.4 Төрийн өмчит аж ахуй нэгж

2.2 Заргыг хойшлуулах

3. Тендерийн санал

2.3 Санхүүгийн нөхцөл байдал

2.3.1 Санхүүгийн гүйцэтгэлийн түүх

2.3.2 Барилгын ажлын жилийн дундаж эргэлт

2.3.3 Санхүүгийн нөөц

2.4 Барилгын ажлын туршлага

2.4.1 Ижил төстэй гэрээ байгуулсан туршлага

2.4.2 Гол үйл ажиллагаануудыг гүйцэтгэсэн Барилгын ажлын туршлага

3. Тендерийн санал

Тендерт оролцоход тавигдах шаардлагад заасан
Барилгын ажлын туршлагыг дараах аргаар
баталгаажуулна:

- ❖ Тендерт оролцогчийн вэбсайтыг үзэх
- ❖ Өмнөх гэрээний дүн, ажлын хамрах хүрээ, гэрээний хугацаа болон гүйцэтгэлийг баталгаажуулахад өмнөх ажил олгогчтой холбогдох
- ❖ Ажил гүйцэтгэж хүлээлгэн өгсөн гэрчилгээ шаардах
- ❖ Ажил олгогчийг баталгаажуулж өмнөх гэрээг Google-ээр хайж үзэх
- ❖ Google Earth ашиглан гүйцэтгэсэн дэд бүтцийн ажлыг шалгах

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

Тендерийн маягтууд

Bid Security

Bank Guarantee

..... *Bank's Name, and Address of Issuing Branch or Office*

Beneficiary: *Name and Address*

Date:

Bid Security Number:

We are informed that *name of the Bidder* (hereinafter called "the Bidder") has submitted to you its bid dated (hereinafter called "the Bid") for the execution of *name of contract* under Invitation for Bids No. ("the IFB").

Furthermore, we understand that, according to your conditions, bids must be supported by a bid guarantee.

Олгогч банкаар баталгаажуулах

3. 3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

Тендерийн маягтууд

Bill of Quantities

Objectives

The objectives of the Bill of Quantities are

- (a) to provide sufficient information to be prepared efficiently and
- (b) when a

Бусад оролцогчдын Үнэ тоо хэмжээний жагсаалт болон тендерийн баримт бичигтэй харьцуулж ижил төстэй зүйл байгаа эсэхийг үзэх (мөн алдаануудыг шалга!)

...ized in the Bill of Quantities in sufficient detail
...s, or between Works of the same nature carried out
...ces that may give rise to different considerations of cost.
... the layout and content of the Bill of Quantities should be as simple

The Bill of Quantities should be divided generally into the following sections:

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

Тендерийн маягтууд

Technical Proposal

Technical Proposal – Personnel

Form PER – 1: Proposed Personnel

Bidder shall provide the details of the proposed personnel and their contact information on the following Information Forms below for each candidate:

1.	Title of position*
	Name

2.	Title of position
	Name

Form PER – 2: Proposed Personnel	Position
	Date of birth
	Professional qualifications
	Name of employer
	Address of employer
Telephone	Contact (manager / personnel officer)

Боловсон хүчний байдлыг шалгаж
баталгаажуулах

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

Тендерийн маягтууд

Technical Proposal – Equipment		
Form EQU: Equipment		
<p>The Bidder shall provide adequate information and details to demonstrate that it has the capability to meet the equipment requirements indicated in Section 3.1 (Equipment Requirements), using the Forms below. A separate Form shall be prepared for each item of equipment, or for alternative equipment proposed by the Bidder.</p>		
Item of Equipment		
Equipment Information	Name	Model and power rating
		Year of manufacture
Current Status	Current location	

Тоног төхөөрөмжийг шалгаж
баталгаажуулах

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

Тендерийн маягтууд

Bidder's Qualification

To establish its qualifications to perform the contract (and meet the Qualification Criteria) the Bidder shall provide the following information. Information Sheets included hereunder:

Form ELI - 1: Bidder's Information

Bidder's legal name	
Bidder's contact person	

Тендерт оролцогчийн байгууллагын баримт бичиг, хувь нийлүүлэгчид, эзэмшигчид болон менежер, эрх бүхий төлөөлөх этгээд, Хамтран эзэмшигч түнүүд, хууль ёсны хаяг, улсын харьяалал зэргийг шалгах

3. Тендерийн санал (анхаарах асуудлууд)

Тендерийн маягтууд

Form LIT - 1: Pending Litigation

Each Bidder or member of a JV must fill in this form if so required under Criterion 2.2 of Section 3 (Evaluation and Qualification Criteria).

Form FIN - 2: Average Annual Construction Turnover

Each Bidder or member of a JV must fill in this form.

The information
of the amount
at the rate

Form FIN - 1: Historical Financial Performance

Each Bidder or member of a JV must fill in this form.

Financial

[Equivalent]

Year 1:

Year 3:

Year

Form EXP - 1

Total A

Fill

Total

Contract of Similar Size and Nature

Contract Identification

EXP - 1(b): Construction Experience in Key Activities

Fill up one (1) form per contract.

Contract with Similar Key Activities

Contract No. of

Contract Identification

Award Date

Completion Date

Total Contract Amount

US\$

Тендерийн шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг бүхэлд нь сайтар шалгах

3. Оролцогчийн өгсөн Тендерийн санал

Шударга байдлын зөрчил

- ❖ Авлигын үйлдэл (хээл хахууль г.м.)
- ❖ Залилангийн үйлдэл (гуйвуулах, хасах)
- ❖ Дарамт шахалт үзүүлэх (заналхийлэх, хор хөнөөл учруулах)
- ❖ Үгсэн хуйвалдах (ГА болон тендерт оролцогч, эсхүл оролцогчид хоорондоо)
- ❖ Сонирхлын зөрчил (ГА болон тендерт оролцогч, эсхүл оролцогчид хоорондоо)

4. Тендерийн үнэлгээ (анхаарах асуудлууд)

- ❖ Тендерийн үнэлгээний хорооны гишүүн
- ❖ Тендерийн саналд ил тод бус хийгээд субъектив/ зөрчилдсөн үнэлгээ хийх
- ❖ Худалдан авалт болон зөвлөх үйлчилгээний удирдамжийг мөрдөөгүй
- ❖ Тал засах, танил талдаа даваа тал олгох
- ❖ Чухал мэдээллийг санаатайгаар хасах

4. Тендерийн үнэлгээ (анхаарах асуудлууд)

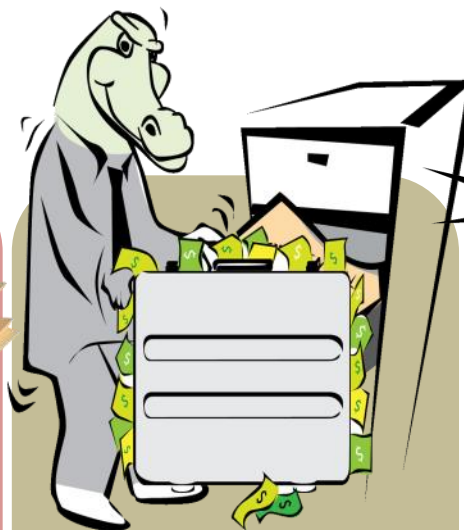
Шударга байдлын зөрчил

- ❖ Авлигын үйлдэл (хээл хахууль г.м.)
- ❖ Залилангийн үйлдэл (гуйвуулах, хасах)
- ❖ Үгсэн хуйвалдах
- ❖ Сонирхлын зөрчил

Мэдээллийг гуйвуулах

**Гэрээ
байгуулах
эрх авахын
тулд**

Мөнгө авах

**Албан
тушаалаа
худал хэлэх**

Ямар компаниуд (хувь хүмүүс) техникийн хувьд өрсөлдөх чадвартай байдаг вэ?

- ❖ Туршлагаа буруугаар танилцуулсан
- ❖ Ажилчдын талаар буруу мэдээлсэн (ур чадвар, тоо)
- ❖ Туршлагыг нь ашигласан стратегийн түнш
- ❖ Бусдаас хямд үнээр гэрээ байгуулсан

Гэрээ хэлцэл

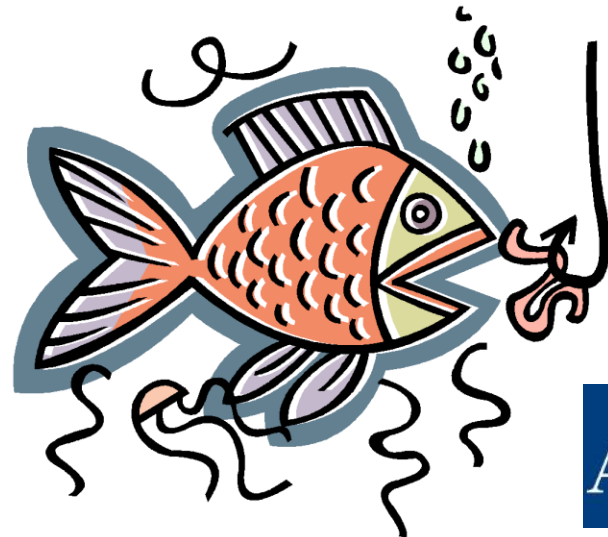
- ❖ Байгууллагууд гэрээний хамгийн ашигтай нөхцөл, тухайлбал гэрээг өөрчлөх, төлбөрийн урьдчилгаа хуваарьт урьдчилгаа ахиу авах зэрэг хэлцлийг хийдэг
- ❖ Байгууллага үндэслэлгүй шалтгаанаар баталсан мэргэжилтнийг солих гэдэг (1 удаад “тохиолдол” байж болох ч, 2-оос дээш удаад бол сэжигтэй)
- ❖ Байгууллага гэрээний үр дүнгийн тодорхой хэсэг эсхүл тайлагнах шаардлагыг “бууруулж” үнэлэх

Гэрээний гүйцэтгэлийн үе шатанд

- ❖ Байгууллага өртгийг хамгийн бага хэмжээнд, зардлыг хамгийн өндөр хэмжээнд тооцох
 - ❖ Боловсон хүчнийг орлуулах
 - ❖ Хуваарь болон зардлыг буруу мэдээлэх
 - ❖ Зардлыг өөрчлөх хүсэлт гаргах
 - ❖ Өмнөх гэрээ эсхүл төслийн ажлыг дахин ашиглах

“Өгөөш ба өөрчлөлт” тактик

- ❖ Салбарын нэр томьёо
- ❖ Ажиллуулахаар товолсон ажилтныг өөрчлөх
 - ❖ Өвчний шалтгаанаар
 - ❖ Өөр албан тушаалд томилогдсон
 - ❖ Бусад

Гэрээг хянах (анхаарах асуудлууд)

- ❖ Төслийн талбайд хийх хяналт, мониторинг хангалтгүй
- ❖ Ажил, үйлчилгээ болон барааны чанар муу байхад хүлээн авах
- ❖ Түр хугацааны/ эцсийн шатны гүйцэтгэлийн буруу гэрчилгээ олгох
- ❖ Урьд нь мэдэгдээгүй гэрээний өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрөх, ялангуяа маш доогуур үнийн санал өгсөн оролцогчдын гэрээний дүн, ажлын хамрах хүрээ, тоо хэмжээг өөрчлөх хүсэлт.

Гэрээг хянах

Эргэлзээ төрсөн үед:

- ❖ ***Үзлэг шалгалт***

- ❖ Талбайд тогтмол очих
- ❖ Гэрээний гол ажилтантай уулзах
- ❖ Гэрээнд заасан инженер ажиллаж байгаа эсэхийг шалгах
- ❖ Ажлыг хүлээн авсан гэрчилгээ олгохоос өмнө талбайд бүхэлд нь шалгалт явуулах

Гэрээг хянах

Шударга байдлын зөрчлүүд

- ❖ Авлигын үйлдэл (хээл хахууль г.м.)
- ❖ Залилангийн үйлдэл (гуйвуулсан болон хассан мэдээлэл)
- ❖ Үгсэн хуйвалдах (ГА/Төслийн удирдлагын баг болон тохируулагчид хоорондоо)
- ❖ Сонирхлын зөрчил (ГА/Төслийн удирдлагын баг болон тохируулагчийн хооронд)

Гэрээг гүйцэтгэсний дараах хяналт шалгалт

Эргэлзээ төрсөн үед, дараах шалгалт хийнэ:

- ❖ тохируулагчийн Доголдлыг мэдээлэх хугацаанд буюу ажлыг хүлээлгэн өгснөөс 6 - 12 сарын дараа
- ❖ Техникийн үзлэг – мэргэжлийн инженер/мэргэжилтний хамт
- ❖ Гологдол болон хохирлын тухай гэрээний заалтуудыг хэрэгжүүлэх
- ❖ Үндэсний хориг тавих механизм болон АХБ-ны аргачлалыг ашиглах

Төслийн нөлөө

**Хүсч байсан туршлага
байгаагүй**

**Мөнгөний үнэ цэнэд
дүйцээгүй**

**Алдагдсан боломжийн
өртөг**

Залилан болон авлига хаана гардаг вэ?

Хураангуй

- ❖ Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг бэлтгэхэд
- ❖ Тендерийн баримт бичиг бэлтгэхэд
- ❖ Тендерийн санал өгөхөд
- ❖ Тендзрийн саналыг үнэлэхэд
- ❖ Гэрээг хэлэлцэхэд
- ❖ Гэрээг гүйцэтгэх явцад
- ❖ Гэрээний хэрэгжилтийг хянах явцад
- ❖ Гэрээ хэрэгжсэний дараах хяналт шалгалтын явцад

Танилцуулгын бүтэц

1. Бидний энд байгаагийн учир?
2. Залилан болон авлига гэж юу вэ?
3. Залилан, авлига хаанаас гардаг вэ?
4. Залилан, авлигыг бид хэрхэн илрүүлдэг вэ?

Төслийн худалдан авах ажиллагаатай холбоотой хяналт (PPRR)

Хуульд
нийцсэн
эсэх

Хяналт

АХБ-аас
санхүүжсэн
хэрэгжиж
буй төслүүд

Шударга байдлын зөрчлөөс
сэргийлэх болон түүнийг
илрүүлэхэд анхаарах

Газар дээр нь дотоод хяналт хэр
хийгдсэнийг үнэлэх, хууль бус болон
гэрээний заалтад нийцээгүй зөрчлийг
илрүүлэх, төслийн үр дүнг шалгах,
сайжруулахыг зөвлөх

АХБ-аас санхүүжсэн төслүүдийн үр дүнг
үнэлэх үнэлгээ биш,
Төслийн үр дагавар болон хөгжил дэвшилд
үзүүлэх үр нөлөөг хянахгүй

PPRR-ийн хамрах хүрээ

ADB Loan No.: _____
SIMPLIFIED CHECKLIST 1: ASSESSMENT OF THE EA/PMO

Visited Unit:

Date:

Instructions:

management capabilities and staffing adequacy of the

ГА-ийн
Үнэлгээ

Худалдан авах ажиллагаа

Төслийн үр дүн

Санхүүгийн менежмент

- Sub-unit for school upgrading
 - Program manager
 - Engineer
 - Architect
 - 2 technical assistants
 - Draughtsman
 - 2 management assistants
 - Driver
- 8 provincial PMOs
 - Provincial Project Manager
 - Secretary
 - Driver
- New Provincial PMO in Northern Province
 - Provincial project manager
 - Secretary
 - Management assistant
 - Driver
- Additional management assistants to all PMOs

PPRRs of MONGOLIA Projects

Кадастрын мэдээлэл болон Газрын
бүртгэлийн төсөл
(2005, 2009)

Гуравдагч боловсролыг хөгжүүлэх
төсөл
(2009)

Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил
төсөл
(2008)

Эрүүл мэндийн салбарын хөгжил
төсөл -3
(2009)

Бүсүүдийн автозамыг хөгжүүлэх
төсөл
(2012)

<http://www.adb.org/site/integrity/project-procurement-related-review>

Монголд хэрэгжсэн төслүүдийн PPRR -аас гарсан нийтлэг үр дүн

Худалдан авах ажиллагаа

- АХБ-ны Худалдан авах ажиллагааны заавар болон Зөвлөхүүд ашиглах зааварт нийцүүлсэн байдал
- Хэд хэдэн төсөлд болзошгүй залилан болон авлигын үйлдэл илэрсэн бөгөөд ил тод байдал болон шударга байдлыг нэмэгдүүлэх шаардлагатай нь харагдсан.

Хөрөнгийн шалгалт

- Хөрөнгө болон барилгын ажил үндсэндээ гэрээний техникийн тодорхойлолтод нийцсэн, ерөнхийдөө нөхцлийг хангасан, шаардлагын дагуу ашиглагдсан байсан.

Санхүүгийн менежмент

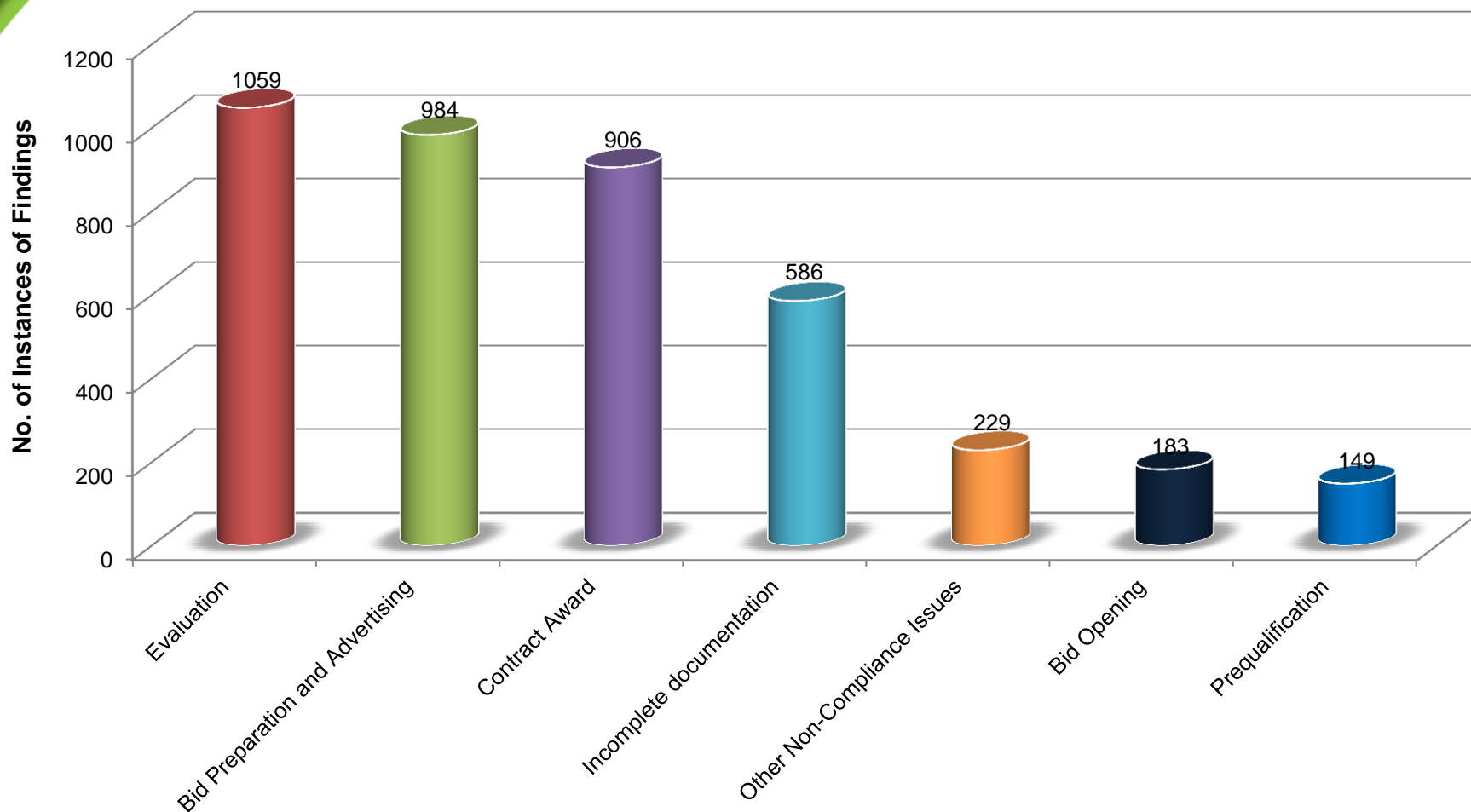
- Төслийн удирдах нэгж үндсэндээ АХБ-д санхүүгийн тайланг сайн бэлтгэж өгсөн байсан бөгөөд төслийн санхүүжилтийг зүй зохистой хуваарилж, заасан зорилгод зарцуулсан байсан.
- Цөөн хэдэн төсөл санхүүгийн удирдлагын хувьд тааруу байсан.

АХБ-ны төслүүдэд гарсан худалдан авах ажиллагаатай холбогдох зөрчлүүд

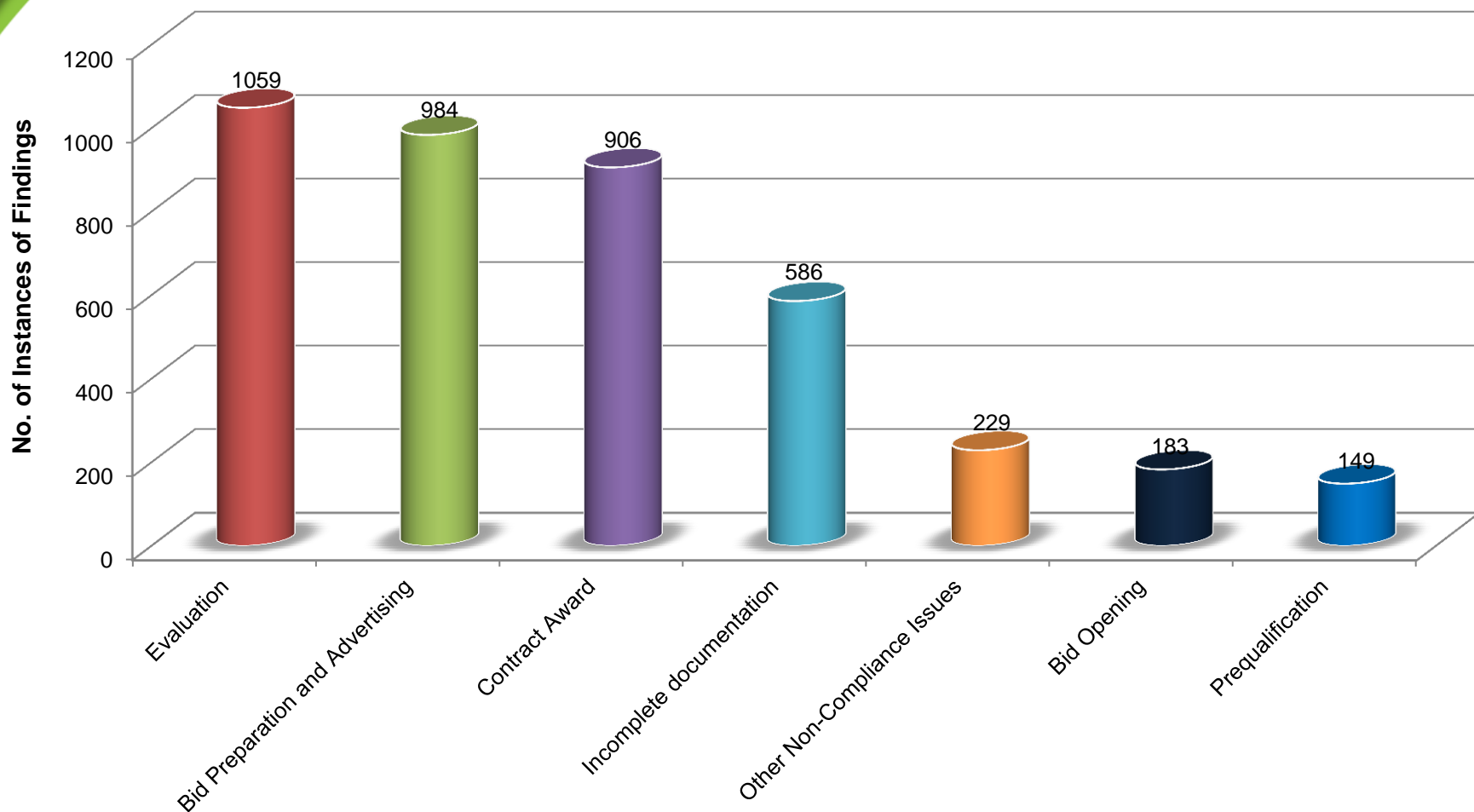

iACT to fight corruption!

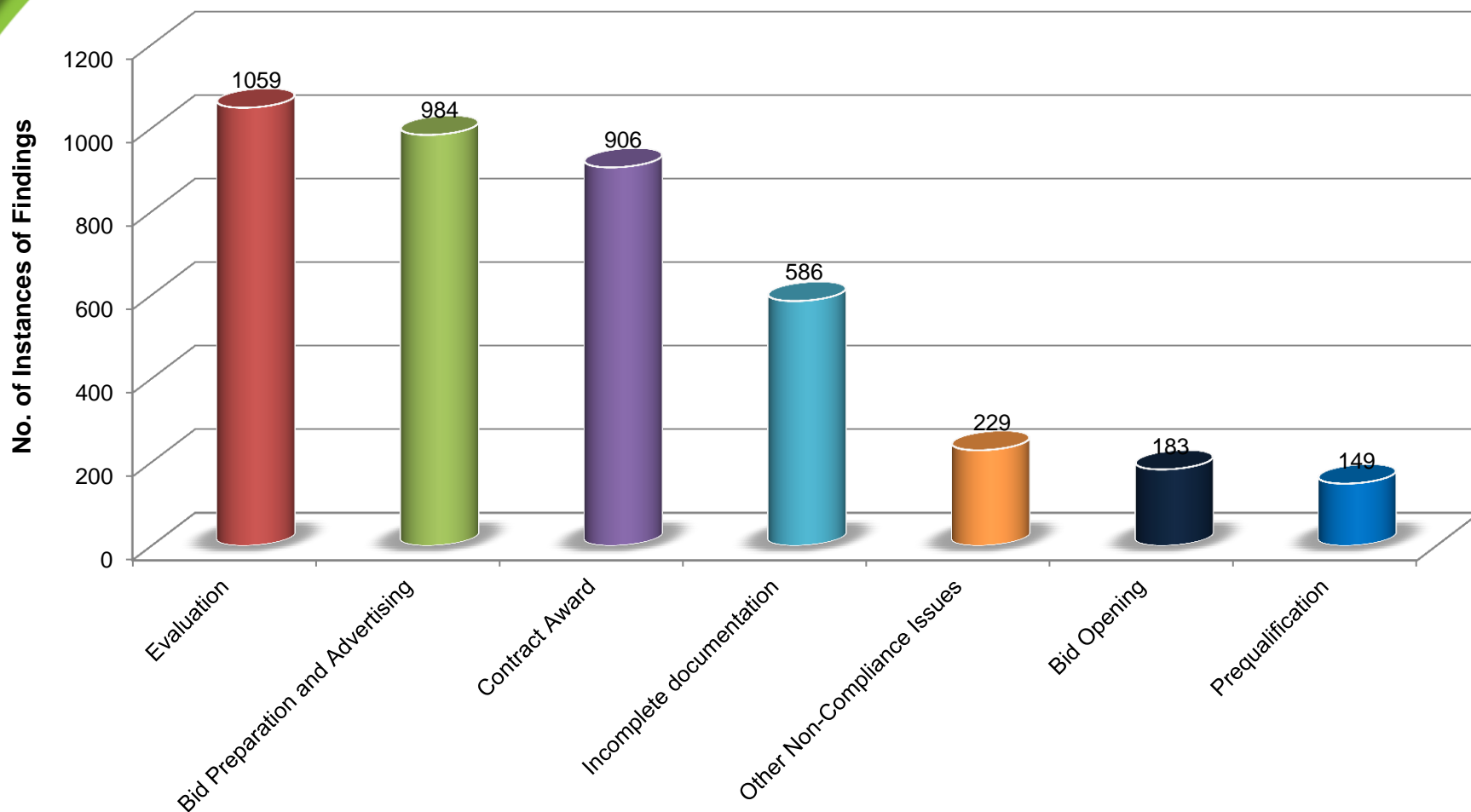
Худалдан авах ажиллагааны нийтлэг зөрчил болон шаардлагад нийцээгүй тохиолдол (Ерөнхий)

Санхүүгийн удирдлагын нийтлэг зөрчлүүд (Ерөнхий)

Хөрөнгийн шалгалтаар илэрсэн нийтлэг зөрчлүүд (Ерөнхий)

Бид залилан болон авлигыг хэрхэн илрүүлдэг вэ?

Хураангуй

Төслийн худалдан авах ажиллагаатай холбогдох хяналт шалгалт

- ❖ тохируулагч байгууллагуудын үнэлгээ
- ❖ Худалдан авах ажиллагааны процесст хяналт тавих
- ❖ Санхүүгийн удирдлага болон зарцуулалтад хийх үнэлгээ
- ❖ Хөрөнгө болон төслийн үр дүнг шалгах

Шударга байдлын түвшний урьдчилсан үнэлгээ

***Урьдчилсан үнэлгээ гэдэг
нь үе шаттай цогц үнэлгээ
бөгөөд мэдээллийн үнэн зөв
байдлыг баталгаажуулдаг.***

Бид яагаад урьдчилсан үнэлгээ хийдэг вэ?

Бид урьдчилсан үнэлгээг хэдийд хийдэг вэ?

- ❖ Төслийг хэрэгжүүлэхээс өмнө
- ❖ Төслийн бүх л шатанд
- ❖ Ноцтой өөрчлөлт гарсан эсхүл өөрчлөлт хийх гэж буй үед – тухайлбал тохируулагч, эзэмшигч өөрчлөгдөхөд г.м.

Бид урьдчилсан үнэлгээг хэрхэн хийдэг вэ?

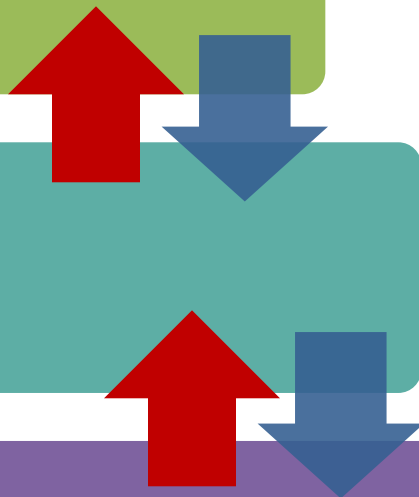
Судалгаа

Асуулт

Зөвлөх
хөлсөлж

Recommended Web Searches for Due Diligence

Note that the list below is meant to serve only as a guide and that online sources for due diligence are not limited to this list. The inclusion of these links does not in any way imply endorsement by ADB or its affiliates. Since these links are not under the control of ADB, it shall not be responsible for the contents of these linked sites or the opinions and statements expressed therein. This also applies to any additional links that may appear within these sites.

Categories:

- General Information Sources
- Database for Due Diligence
- Deep Web Search
- Contracts Search
- Company Information
- People Search
- Accredited Academic Institutions in the US and UK
- Maps
- Terrorism and Blacklists
- Country Information
- Nongovernment Organizations
- Others

General Information Sources

Google	www.google.com
Yahoo	www.search.yahoo.com
Ask	www.ask.com
IceRocket	www.icerocket.com
The Internet Archive	www.archive.org/web/web.php

Database for Due diligence

Websites require subscription or are password-protected

Orbis and Zephyr	https://bankscope2.bvdep.com/ip/
Accuity World Compliance	https://accuity.worldcompliance.com

Хэн урьдчилсан үнэлгээг хийдэг вэ?

- ❖ Төсөл хэрэгжүүлэх баг
- ❖ АХБ-ны ажилтан
- ❖ Авлигын эсрэг, шударга байдлын алба зөвлөх, туслах болон хяна үүрэгтэйгээр
- ❖ Шаардлагатай тохиолдолд зөвлөх/өмгөөлөгч

Урьдчилсан үнэлгээ явуулах нь бүх талуудын хүлээх үүрэг юм

Өөр хэн нэгэн хийнэ гэж найдах хэрэггүй.

Мөнгө угаахын эсрэг / Терроризмыг санхүүжүүлэх явдалтай тэмцэх

Мөнгө угаах ажиллагаа гэж юу вэ?

- ❖ Гэмт хэргийн орлогыг хууль ёсоор олсон бэлэн мөнгө эсхүл хөрөнгө болгож хувиргах процесс
- ❖ Үүнд бусад санхүүгийн гэмт хэрэг ч багтдаг (санхүүгийн системийг буруугаар ашиглах):
 - ❖ Терроризмыг санхүүжүүлэх
 - ❖ Татвараас зайлсхийх
 - ❖ Олон улсын хоригоос зугтах

Мөнгө угаах/терроризмыг санхүүжүүлэх ажиллагаатай яагаад тэмцдэг вэ?

- ❖ АХБ-ны нөөцийг заасан зорилгоор ашиглах
- ❖ Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэл бодитоор учрах боломжтой

Санхүүгийг гэмт хэрэгтэй тэмцэх байгууллага (FATF)

- ❖ Мөнгө угаах болон Терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх олон улсын стандарт тогтоох
- ❖ Засгийн газар хоорондын бодлого боловсруулах байгууллага (1998)
- ❖ 36 гишүүнтэй
 - ❖ 34 оронд үйл ажиллагаа явуулдаг
 - ❖ 2 бүсийн байгууллагатай
- ❖ 8 хамтран ажилладаг гишүүн байгууллага
- ❖ 25 ажиглагч (АХБ тэдний нэг нь)

Санхүүгийг гэмт хэрэгтэй тэмцэх байгууллага (FATF)

FATF-ийн зөвлөмжүүд нь олон улсад зөвшөөрөгдсөн мөнгө угаах болон террорист ажиллагааг санхүүжүүлэхийн эсрэг стандарт бөгөөд ил тод байдлыг нэмэгдүүлж, улс орнуудыг санхүүгийн системээ хууль бусаар ашиглахаас сэргийлсэн арга хэмжээг амжилттай авах боломж олгодог.

Санхүүгийг гэмт хэрэгтэй тэмцэх байгууллага (FATF)

FATF-ийн 40 зөвлөмж (2012 оны 2-р сар)

- ❖ Үйлчлүүлэгчээ мэдэх
- ❖ Хяналтын болон тайлагнах систем
- ❖ Ил тод байдал болон хууль ёсны эзэмшигч
- ❖ Зохицуулалт, хяналт болон хэрэгжүүлэлт
- ❖ Олон улсын хамтын ажиллагаа

Өндөр эрсдэлтэй хийгээд хамтран- ажилладаггүй орнууд

2015 оны 6 сарын 26-ны өдрийн байдлаар, *FATF-ийн Олон нийтэд зориулсан тайланд дурдсанаар:*

1) FATF хариу арга хэмжээ авахаар мэдэгдсэн орнууд

❖ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Солонгос улс

2) Мөнгө угаах/ Терроризмыг санхүүжүүлэх ажиллагаа доголдолтой, энэхүү доголдлоо арилгах дорвитой арга хэмжээ аваагүй эсхүл авахаар амлалт өгөөгүй орнууд

❖ Иран

Олон улсын хэмжээнд Мөнгө угаах/ Терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх ажиллагааг сайжруулах стандарт нийцүүлэх - Явагдаж буй ажиллагаа

Мөнгө угаах/ Терроризмыг санхүүжүүлэх ажиллагаа доголдолтой ч, түүнийгээ сайжруулах FATF-тэй төлөвлөгөө гаргасан орнууд

- Сири
- Уганда
- Иемен
- Лаос
- Афганистан
- Босни Херцеговин
- Ирак
- Бүгд Найрамдах Вануату

Дорвитой арга хэмжээ аваагүй орон:

- Гайана

АХБ-ны Мөнгө угаах/ Терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх бодлого

- ❖ Хөгжиж буй гишүүн орнуудад хэрэгжүүлэх бүс нутаг болон улс оронд чиглэлсэн төслөмжийн хөтөлбөрүүдээр дамжуулан сайн засаглалыг дэмжих
- ❖ Хөгжиж буй гишүүн орнуудад Мөнгө угаах/ Терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх эрх зүйн болон институцийн дэглэмийг тогтоож, хэрэгжүүлэхэд нь туслах

Мөнгө угаах/Терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх урьдчилсан үнэлгээ

АХБ-ны төлбөр

- ❖ тохируулагч, нийлүүлэгч, зөвлөх болон үйлчилгээ үзүүлэгчдэд (төлбөр хүлээн авагч)
 - ❖ Төлбөр нь “өндөр эрсдэлтэй бөгөөд хамтран ажиллахаас татгалзсан” орнуудаар дамжсан уу?
 - ❖ Хэн хууль ёсны эзэмшигч нь вэ?
 - ❖ Бид хориг тавигдсан аж ахуй нэгжтэй хамтарч ажиллаж байна уу?
 - ❖ Бид хууль бусд үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуй нэгжтэй хамтарч ажиллаж байна уу?
 - ❖ Бид хууль бус бизнесийн “халхавч” болгон ашигладаг байгууллагатай хамтарч ажиллаж байна уу?
 - ❖ Бид Мөнгө угаах/Терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдлээс сэргийлж байна уу?

Хэрхэн урьдчилан сэргийлж, эрсдлийг бууруулах вэ?

- ❖ АХБ-ны Хоригийн жагсаалтыг “худалдан авах ажиллагааны” явцад шалгах
- ❖ Авлигын эсрэг, шударга байдлын албатай эргэлзээ гарсан үед зөвлөлдөх
- ❖ Төлбөр хүлээн авагчаас аж ахуй нэгжийн бүртгэлийг шаардах
- ❖ Төлбөр хүлээн авагчийн банк “өндөр эрсдэлтэй хамтарч ажиллахаас татгалзсан” оронд байда эсэхийг нягтлах
- ❖ Мөнгө олгохыг хүссэн өргөдөл дээрх банкны мэдээлэл гэрээнд заасантай нийцэж байгаа эсэхийг шалгах

1. Бидний энд байгаагийн учир?

2. Залилан болон авлига гэж юу вэ?

3. Залилан, авлига хаанаас гардаг вэ?

**4. Залилан, авлигыг бид хэрхэн
илрүүлдэг вэ?**

**5. Та юу хийх хэрэгтэй
вэ?**

Та хэрхэн ёстой вэ...

- ❖ АХБ-ны Авлигын эсрэг бодлогод нийцүүлэх
- ❖ Аливаа хууль бус үйлдэл болон шударга байдлын зөрчлийг Авлигын эсрэг, шударга байлын албанд мэдээлэх

Зөв: Итгэлцлийн зарчмаар мэдээлэх.

Буруу: Худал эсхүл төөрөгдүүлсэн мэдээлэл өгөх

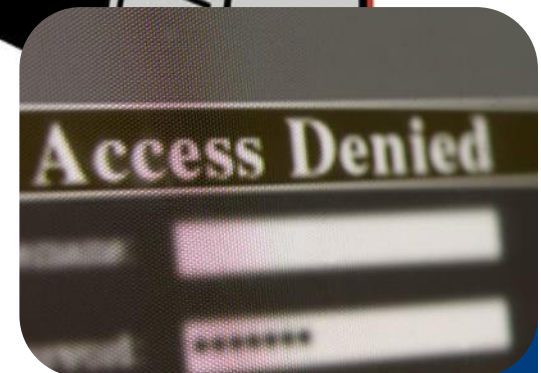
<http://www.adb.org/site/integrity/how-to-report-fraud>

Мэдээлэх зүйлс:

- ☒ Хэн?
- ☒ Юу?
- ☒ Хэзээ?
- ☒ Хаана?
- ☒ Яагаад?
- ☒ Хэрхэн?

Нууцлал

Шүгэл үлээгч болон Гэрчийг хамгаалах

- ❖ Залилан, авлига болон аливаа ёс зүйн зөрчлийг мэдээлэгчийг шүгэл үлээгч гэнэ.
- ❖ Авлигын эсрэг, шударга байдлын алба шүгэл үлээгч болон гэрчүүдийг дэмжих, хамгаалахад бүх хүчин чармайлтаа гаргана.

Санхүүжилт зорилтын дагуу ашиглагдсан бүртгэлийг хийхэд туслах

Авлига болон залилангийн үйлдлээс урьдчилан сэргийлэх нь...

Эдийн засгийн хөгжлийг эрчимжүүлнэ

Ядуурлыг бууруулахад тусална

Тусламж хүлээн авагчийн сэтгэл ханамжийг нэмэгдүүлнэ

Хэрэгжүүлэлт хойшлох явдлыг бууруулна

Төслийн үр дүн нэмэгдэнэ

Төслийн үр ашиг нэмэгдэнэ

Мөнгө хэмнэнэ

Цаг хэмнэнэ

Хураангуй

- ❖ АХБ-ны Авлигын эсрэг бодлого болон түүнд хэрхэн нийцүүлэх талаарх **ойлголтыг нэмэгдүүлэх**
- ❖ Худалдан авах ажиллагаа болон гэрээний хэрэгжилтэн дэх болзошгүй зөрчлийг **таниулах**
- ❖ Шударга бус байдлын зөрчлүүдийг илрүүлж, урьдчилан сэргийлэх **чадварыг нэмэгдүүлэх**

Та асуулт байвал дараах
хаягаар холбогдоно уу:

Авлигын эсрэг, шударга байдлын алба

Вэбсайт: www.adb.org/integrity
И-мэйл: anticorruption@adb.org
integrity@adb.org
Утас: +63-2-632 5004
Факс: +63-2-636 2152